

КРАМАТОРСЬКА МІСЬКА РАДА

Р І Ш Е Н Н Я

від 27.01.2021 № 4/VIII-155

м. Краматорськ

Про затвердження Програми охорони тваринного світу та регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами у м. Краматорську на 2021-2025 роки

З метою вирішення питання щодо регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами та врегулювання відносин у сфері утримання та поводження з домашніми та іншими тваринами в місті, в межах функцій органу місцевого самоврядування, відповідно до пункту 22 частини першої статті 26 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", Закону України "Про захист тварин від жорстокого поводження"

міська рада

В И Р І Ш И Л А:

Затвердити Програму охорони тваринного світу та регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами у м. Краматорську на 2021-2025 роки (додається).

Міський голова

О. В. Гончаренко

ПРОГРАМА

охорони тваринного світу та регулювання чисельності
безпритульних тварин гуманними методами
у м. Краматорську на 2021-2025 роки

ЗМІСТ

1.	Загальні положення	стор. 3
2.	Склад проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання програмним методом	стор. 4
3.	Мета програми	стор. 5
4.	Завдання Програми	стор. 5
5.	Фінансове забезпечення Програми	стор. 8
6.	Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми	стор. 8
7.	Очікувані результати реалізації заходів Програми	стор. 9
8.	Координація та контроль за ходом виконання Програми	стор. 9

Додаток: Заходи з реалізації “Програми охорони тваринного світу та регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами у м. Краматорську на 2021-2025 роки”

I. Загальні положення

1.1. Одним із важливих критеріїв приналежності до європейської цивілізації є ставлення суспільства до тварин, наразі проблема захисту тварин переходить до розряду соціально важливих. Закон України "Про захист тварин від жорстокого поводження" спрямований на захист від страждань і загибелі тварин унаслідок жорстокого поводження з ними, захист їх природних прав та укріплення моральності й гуманності української нації.

Наявність собак та котів у місті цілком виправдана сучасними моральними та етичними нормами. Але, неконтрольоване їх розмноження і безвідповідальне ставлення власників домашніх тварин, з вини яких вони виявляються загубленими, кинутими реалізаторами у місцях продажу, або викинутими на вулиці міста, призводить до постійного збільшення кількості безпритульних тварин.

1.2. Необхідність розроблення Програми викликана великою кількістю безпритульних тварин, що в свою чергу призводить до погіршення санітарно-епідеміологічного стану міста, якості життя мешканців і гостей міста, загибелі тварин та жорстокого поводження з ними.

1.3. Програма спрямована на зменшення чисельності безпритульних тварин в місті, що задовольнить як захисників тварин, так і їх супротивників, та є гуманним по відношенню до самих тварин, які не будуть гинути від надлишку.

1.4. Програма також спрямована на роботу з населенням по впровадженню в суспільну свідомість стандартів гуманного поводження з тваринами.

1.5. Програма в своїй основній частині базується на ідеї біостерилізації. Стерилізовані тварини повертаються до попереднього місця знаходження у разі можливості за спеціальною процедурою.

1.6. Змістом Програми є проведення комплексу управлінських, економічних і правових заходів, що враховують закони екології, направлених на зниження чисельності безпритульних тварин в місті, а саме:

- проведення поетапної стерилізації безпритульних тварин з поверненням їх до попереднього мешкання і поступове, протягом декількох років, значне зниження їх кількості;
- організація вилову безпритульних тварин гуманним методом на основі нової технології в першу чергу з соціально значущих закладів, а саме: дитячих садочків, шкіл, лікарень, тощо;
- обов'язкова вакцинація тварин, що випускаються на волю, від сказу з вилученням агресивних і хворих тварин;
- введення обов'язкової реєстрації усіх собак (які мають власника, а також такі, що не мають) на території міста Краматорськ;
- активна робота з населенням по впровадженню в суспільну свідомість стандартів гуманного поводження з тваринами і необхідності їх стерилізації;
- сприяння введенню системи обов'язкової стерилізації бродячих собак, які знаходяться під опікою організацій, підприємств чи установ, або мешканців населених пунктів;
- сприяння створенню притулків для безпритульних тварин різних форм власності;
- організація інформаційно – управлінських заходів, направлених на прийняття Правил утримання домашніх тварин та введення реєстрації домашніх тварин (собак та котів) в місті Краматорську;

Програма передбачає виконання заходів протягом 2021-2025 роки на території м. Краматорська.

II. Склад проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання програмним методом

Ситуація з великою кількістю безпритульних собак, яка протягом попередніх десятиріч і

до теперішнього часу має місце на вулицях міста Краматорська недопустима, оскільки вона призводить до поширення інфекційних та паразитарних хвороб серед людей, джерелом збудників яких є тварини (собаки), погіршення санітарно-епідеміологічного стану місцевості, якості життя людей, загибелі тварин та жорстокого поводження з ними.

Крім цього, тварини потрапляють у надзвичайні ситуації: одержують травми при дорожньо-транспортних пригодах, потрапляють у місця, з яких неможливо вибратись, хворіють різноманітними хворобами.

Разом з цим, велика кількість безпритульних тварин погіршує санітарно-епідеміологічний стан міста, призводить до укусів та шуму вночі. На теперішній час на території міста, за даними різних джерел, мешкає від 3 до 5 тисяч безпритульних собак, не враховуючи безпритульних котів. Склад безпритульних собак можливо поділити на дві групи (категорії):

1) собаки загублені і покинуті - це одиночні, зазвичай природні або напівприродні тварини, або собаки, що мали господаря і дім, але з різних причин втратили їх;

2) собаки потомствені вуличні - це звичайні дворняги, що живуть зграями більш менш постійного складу, що визначені "своїй" території (будівництво, ринок, стоянка, двір і т.д.), що забезпечує їх необхідними для життя їжею і укриттям. Ці тварини в спільності своїй утворили складну, саморегулюючу систему-популяцію, найменшою ланкою якої є зграя. За сторіччя популяція виробила природні механізми боротьби за своє існування із зовнішнім світом: конкурентами, хворобами. Без урахування цієї обставини неможливо впливати на процеси, що відбуваються при взаємодії популяцій тварин та людського суспільства.

Винищення частини тварин і наявність доступних кормів призводить, по-перше, до міграції бродячих тварин з інших територій, по-друге, до різкого спалаху розмноження у частини тварин, що залишилася, тобто опору тиску на популяцію.

Зі збільшенням чисельності безпритульних тварин борються шляхом відлову і знищення, але такий підхід вступає до конфлікту з популяційними законами природи, за якими чисельність зграї відновлюється дуже швидко, тобто забезпечується відтворення популяції. Жорстокість методу викликає численні скарги населення. Таким чином проблема не вирішується принципово, а чисельність безпритульних тварин не зменшується.

На даний час основні норми щодо поводження з тваринами, регулюються Законами України:

«Про захист тварин від жорстокого поводження» N 3447-IV від 21.02.2006;

«Про тваринний світ» N 2894-III від 13.12.2001;

«Про охорону навколишнього природного середовища» N 1264-XII від 25.06.1991;

«Про ветеринарну медицину» N 2498-XII від 25.06.1992;

«Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» N 4004-XII від 24.02.1994;

«Про захист населення від інфекційних хвороб» N 1645-III від 06.04.2000;

та нормативно-правовими актами:

- наказом Державного комітету ветеринарної медицини України від 15.10.10 № 438

«Ветеринарно-санітарні вимоги до утримання тварин у притулках»;

- наказом Державного комітету ветеринарної медицини України від 15.10.12 № 439 «Про затвердження Положення про притулок для тварин»;

- наказом Міністерства охорони навколишнього середовища України від 28.09.10 №425 «Про затвердження Порядку проведення заходів, необхідних для скорочення чисельності тварин, які становлять небезпеку».

III. Мета Програми.

Основною метою Програми є:

- створення більш комфортних умов для життя людей та гуманного середовища для існуючих тварин через значне зменшення чисельності безпритульних тварин;
- вживання заходів з охорони тваринного світу;
- забезпечення суспільного спокою і підвищення моральності, зміну громадської думки у бік цивілізованого, гуманного та етичного поводження з тваринами, що позитивно вплине на виховання підростаючого покоління і моральний клімат у суспільстві;
- поліпшення естетичного вигляду міста Краматорська;
- поліпшення епізоотичного стану і зниження витрат на епідеміологічні заходи і лікування населення;
- зменшення засмічення навколишнього природного середовища продуктами життєдіяльності тварин і зниження витрат на прибирання;
- зниження аварійності на дорогах;
- підвищення міжнародного іміджу України і міста Краматорська в результаті дотримання міжнародних стандартів поводження з домашніми та безпритульними тваринами.

IV. Завдання Програми

4.1. Реєстрація та ідентифікація непродуктивних домашніх (надалі за текстом – домашніх) та безпритульних тварин.

Реєстрація та ідентифікація є важливим засобом для здійснення єдиного обліку тварин, які утримуються юридичними та фізичними особами, у т. ч. для організації пошуку загублених тварин та повернення їх власникам; контролю за чисельністю безпритульних тварин; здійснення контролю за дотриманням ветеринарно-санітарних вимог; забезпечення епізоотичного благополуччя; вирішення проблемних питань і конфліктних ситуацій, пов'язаних з утриманням домашніх собак та котів.

Реєстрація та ідентифікація тварин може бути основою для застосування відповідної законодавчої бази (у разі прийняття відповідних нормативних актів на державному рівні), а саме: норми, згідно з якої власник непродуктивної тварини несе відповідальність за викинуту на вулицю тварину, і норми про обов'язкові регулярні щеплення тварини, наприклад, від сказу. Це має підвищити відповідальність власників, оскільки по тварині можна ідентифікувати його господаря.

Реєстрацію як домашніх, так і безпритульних тварин планується здійснювати на базі підприємства або організації, яка об'єднує в собі максимальну кількість національних, локальних та міжнародних баз даних ідентифікованих тварин, а також сервіси пошуку зниклих тварин та дає можливість скористатися перевагами європейської інтеграції в галузі обміну інформацією про ідентифікованих тварин. Вся інформація знаходиться в цілодобовому захищеному on-line доступі і може бути використана для міських програм ідентифікації тварин, пошуку і повернення загублених тварин їх власникам, при відвідуванні ветеринарного лікаря, з метою страхування, для запобігання крадіжки тварини або його підміни на виставках і при чистопородному розведенні, для безперешкодного в'їзду / виїзду в інші країни, в інших випадках.

4.2. Прийняття на місцевому рівні Правил утримання домашніх тварин, що відповідали

би сучасному стану законодавства у цій сфері. Здійснення контролю з боку державних органів за дотриманням власниками тварин норм чинного законодавства щодо реєстрації домашніх тварин, страхування відповідальності власників тварин та Правил утримання домашніх тварин.

4.3. Доведення до мешканців міста про передбачений діючим законодавством обов'язок страхування відповідальності власників певних порід собак згідно переліку, що міститься у Додатку до Порядку і правил проведення обов'язкового страхування відповідальності власників собак за шкоду, яка може бути заподіяна третім особам, що затверджені Постановою КМУ від 9 липня 2002 р. № 944

4.4. Регулярне проведення підрозділами поліції рейдів-перевірок по території міста для виявлення фактів правопорушень та реагування на усі звернення, скарги, повідомлення громадян про факти порушень правил утримання тварин та факти жорстокого поводження з тваринами.

4.5. Для покращення санітарно-епідеміологічного, епізоотичного та екологічного стану міста у м. Краматорськ має бути створена відповідна інфраструктура - майданчики для дресирування, зони та місця для вигулу, а також місця для поховання тварин.

Для цього необхідно на місцевому рівні розробити та затвердити:

- положення про функціонування майданчиків для дресирування собак;
- положення про функціонування місць та зон для вигулу тварин у м. Краматорську.

Майданчики для дресирування собак створюються з метою:

- поліпшення санітарно-епідемічного, епізоотичного та екологічного стану в місті;
- зменшення кількості конфліктних ситуацій, у т. ч. покусів собаками людей та травмування інших тварин;
- підвищення рівня культури та громадської активності власників собак;
- підвищення рівня керованості та адаптованості в умовах міста собак усіх порід;
- ступеню адаптації тварини в умовах міста, у т. ч. потенційно небезпечних собак та собак, яких визнано небезпечними;
- сприяння проведенню інформаційно-просвітницьких заходів щодо утримання, використання та захисту від жорстокого поводження тварин у м. Краматорськ.

Створення в установленому порядку кладовищ для тварин сприятиме локалізації місць поховань тварин, дотримання встановлених санітарно-епідеміологічних вимог в місті, що унеможливить розповсюдження масових епізоотій серед тварин та епідемій серед населення.

4.6. Забезпечення контролю над народжуваністю та утриманням тварин, що мають власників.

Зазначений контроль передбачає:

- запровадження системи збору, обробки й обліку статистичних даних з електронної ідентифікації тварин, здійснюваної у ветеринарних клініках міста будь-якої форми власності та інших установах, з наданням такої інформації до підприємства або організації, на яку буде покладено цей обов'язок;

- забезпечення проведення заходів з інформування населення про необхідність контролю над народжуваністю тварин, що мають власників, та стерилізації тварин, що не мають племінної цінності;

- контроль за виконанням Правил поводження з тваринами, що мають власника та приплодом цих тварин;

- посилення контролю за дотриманням вимог до санітарного, ветеринарного та епідеміологічного стану у місцях продажу домашніх тварин - ринках, зоомагазинах, інших пунктах продажу тварин (ветеринарний контроль і продаж виключно за наявності довідок про стан здоров'я та про щеплення кожної окремої тварини, які передаються покупцеві під час продажу разом з твариною).

4.7. Забезпечення стерилізації безпритульних тварин та пошук безпритульним тваринам власників.

Стерилізація безпритульних тварин здійснюється відповідно до умов Програми та передбачає стерилізацію безпритульних тварин, післяопераційну перетримку, ідентифікацію, яку здійснюють спеціалізоване комунальне підприємство, та (можливо) комунальні та приватні ветеринарні клініки на основі укладених договорів з містом (наприклад, на умовах пільгової стерилізації з подальшою післяопераційною перетримкою).

Пошук власників безпритульним тваринам, що пройшли стерилізацію та вакцинацію, здійснюють спеціалізоване комунальне підприємство або підрозділ по роботі з безпритульними тваринами та зоозахістні організації міста Краматорськ.

4.8. Проведення інформаційної та просвітницької роботи серед усіх верств населення здійснюють спеціалізоване комунальне підприємство та зоозахістні організації міста Краматорськ.

Інформаційна та просвітницька робота спрямована на:

- формування відповідального та гуманного ставлення як до домашніх, так і до безпритульних тварин;

- пропаганду серед мешканців міста принципів утримання домашніх непродуктивних тварин, перелічених у Європейській конвенції про захист домашніх тварин, що ратифікована Законом України N 578-VII (578-18) від 18.09.2013 р.;

- доведення до мешканців міста норм чинного законодавства, а саме, положень Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження», інформації про необхідність виходу та дресирування собак у спеціально відведених для цього містах, що будуть визначені Положенням про функціонування майданчиків для дресирування собак, Положенням про функціонування місць та зон для виходу тварин у м. Краматорську, розробленими та затвердженими Краматорською міською радою;

- інформування мешканців міста про необхідність реєстрації домашніх тварин та їх стерилізації (за винятком професійних заводчиків), проведення ветеринарних маніпуляцій (щеплення, протиглистні заходи), страхування відповідальності власників певних порід собак згідно переліку, що міститься у Додатку до Порядку і правил проведення обов'язкового страхування відповідальності власників собак за шкоду, яка може бути заподіяна третім особам, що затверджені Постановою КМУ номер 944 від 9 липня 2002 р.;

- інформування мешканців міста щодо необхідності прибирання екскрементів домашніх тварин;

- інформування мешканців міста про встановлену адміністративну та кримінальну відповідальність за жорстоке поводження з тваринами, адміністративну відповідальність за порушення вимог щодо реєстрації домашніх тварин;

- інформування мешканців міста щодо їх дій, якщо Вони стали свідками жорстокого поводження з тваринами та формування суспільної думки серед населення, яка б осуджувала жорстоке поводження з тваринами;

- розвінчання хибних стереотипів та міфів, що оточують безпритульних та безпородних собак та котів;

- популяризацію напрямку "не купуй-приюти".

Інформаційна та просвітницька робота серед населення здійснюється шляхом:

- розміщення інформації в електронних та друкованих ЗМІ, у соціальних мережах;

- виготовлення та розміщення соціальної реклами на інформаційних носіях: бігбордах, сіті-лайтах тощо; на телебаченні, у електронних та у друкованих ЗМІ, у соціальних мережах;

- виготовлення та розповсюдження відео- та аудіороликів;

- підготовки та проведення круглих столів, семінарів, конференцій;

- підготовки та розповсюдження тематичних друкованих видань (буклети, брошури, плакати, листівки, пам'ятки, тощо) серед мешканців міста;
- проведення за підтримки Управління освіти Краматорської міської ради та педагогічних колективів уроків біоетики в дитячих садках і школах, впровадження просвітницьких проектів для роботи зі студентами;
- участі в інформаційних компаніях і культурно-масових заходах (організація та проведення акцій, флеш-мобів, організація заходів, присвячених Всесвітньому дню безпритульних тварин, Всесвітньому дню захисту тварин, тощо) із залученням засобів масової інформації для освітлення заходів у ЗМІ;
- агітація серед населення компанії «не купуй - приюти», спрямованої на зменшення кількості безпритульних тварин;
- проведення благодійних аукціонів та ярмарок по збору коштів на допомогу безпритульним тваринам;
- проведення компаній з рекламування тварин, які знаходяться на перетримці, з метою пошуку їм нових власників (у тому числі з використанням безкоштовних інтернет платформ, що працюють в Україні).

V. Фінансове забезпечення Програми

Фінансування заходів, передбачених Програмою, здійснюється за рахунок наступних джерел:

- кошти місцевого бюджету;
- Міністерство екології та природних ресурсів України;
- залучення грантів;
- позабюджетні кошти – добровільні внески юридичних та фізичних осіб;
- кошти обласного бюджету;
- кошти державного бюджету;
- кошти від інших джерел, не заборонених законодавством України.

VI. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми

Програма повинна виконуватись комунальним підприємством із застосуванням методики відлову та сучасної технічної бази.

За основу методики відлову прийняте наступне:

- відтворення зграй (заміщення тварин, які з різних причин зникли із зграї) відбувається або цуценятами з тієї ж зграї, або ж з сусідніх зграй. Перешкодити першому можливо стерилізуючи зграю повністю і одночасно в 1-2 послідовних дні. Найкраще здійснити це можливо за допомогою опікунів (волонтерів) зграї.

Перешкодити другому можливо, організовуючи процес стерилізації по спіральним (схематичним) лініям, що розкручуються з умовних центрів ділянок, на які умовно поділяється територія міста. Після стерилізації собача зграя повністю повертається на місце колишнього мешкання. Через певний час починається значне природне зменшення їх чисельності. Заміщення тварин не стерилізованими неможливо, оскільки навколо вже стерилізовані зграї. Собаки почнуть зникати з вулиць.

Для упорядкування оперативної роботи з безпритульними тваринами, а також в інших цілях, створюється база даних.

Реалізація Програми повинна здійснюватись гуманними методами щодо виключення жорстокого поводження з тваринами, відповідно до діючого законодавства України.

Евтаназію тварин можливо застосовувати тільки в двох випадках:

- 1) за наявністю письмового висновку ветеринарного лікаря;
- 2) за наявністю порушень у поведінці тварини, які є незворотними і не піддаються змінам та встановлені виключно ветеринарним лікарем.

Засоби розв'язання проблеми наступні:

- створення загальної інформаційної системи та організація служби пошуку тварин, що загубились;
- проведення роз'яснювальної та агітаційної роботи серед власників тварин про необхідність стерилізації домашніх тварин;
- впровадження суворого контролю в місцях продажу тварин;
- ведення моніторингу ситуації у сфері поводження з домашніми тваринами;
- здійснення інформаційно-просвітницької роботи серед населення щодо необхідності дотримання правил тримання та поводження з домашніми тваринами.

VII. Очікувані результати реалізації заходів Програми

Затвердження та реалізація передбачених заходів створить належні умови для ефективної роботи та контролю у сфері утримання і поводження з домашніми тваринами у місті Краматорську, також буде сприяти:

- створенню умов, що сприятимуть наведенню порядку щодо питань поводження з тваринами, обмеження їх шкідливого впливу на благоустрій міста та здоров'я людей,
- відповідальності за жорстоке поводження з тваринами;
- суттєвому регулюванню та зменшенню кількості безпритульних тварин;
- зменшенню забруднення території міста відходами життєдіяльності тварин;
- поліпшенню епізоотичного, санітарно-епідемічного, екологічного стану міста Краматорська;
- збереженню здоров'я населення;
- зменшенню рівня захворювання населення хворобами, спільними для людей і тварин;
- формуванню сучасного гуманного ставлення до тварин, що знаходяться поруч з людиною;
- свідомому ставленню громадян до існуючих проблем у сфері утримання і поводження з домашніми та іншими тваринами в місті Краматорськ;
- впровадженню міжнародного позитивного досвіду у вирішенні питань поводження з домашніми та іншими тваринами;
- формуванню у підростаючого покоління етичного ставлення до тварин.

VIII. Координація, реалізація та контроль за ходом виконання Програми

Координація та контроль за виконанням Програми здійснюється виконавчим органом Краматорської міської ради, який щорічно (щоквартально) інформує про реалізацію її заходів Краматорську міську громаду. Реалізацію Програми здійснює комунальне спеціалізоване підприємство.

Заходи щодо забезпечення виконання завдань Програми

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавець	Витрати на реалізацію, тис.грн.						Очікуваний результат		
				Всього	у тому числі за рахунок коштів:				підприємств	інших джерел	найменування показника	значення показника
					Державного бюджету	місцевих бюджетів		інших				
						обласного бюджету	бюджету міст і районів					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1.	Проведення поетапної стерилізації, вакцинації та чипування безпритульних тварин з поверненням їх до попереднього мешкання, а у випадку необхідності проводити евтаназію		КАТП 052810	7500,0			7500,0			Регулювання чисельності безпритульних тварин, безпечна життєдіяльності населення		
2.	Проведення активної роботи з населенням по впровадженню в суспільну свідомість стандартів гуманного поводження с тваринами		Управління освіти, Обслуговуючі підприємства	150,0			150,0			Просвітницька робота		

Секретар міської ради

І.І. Сташкевич